

KPK VESTNIK

VLADAVINA PRAVA | INTEGRITETA | TRANSPARENTNOST

www.kpk-rs.si | anti.korupcija@kpk-rs.si | Dunajska 56, 1000 Ljubljana

SEZONA PREHLADA IN SKRAJŠANIH POSTOPKOV

Prvi septembrski tedni že konkretno vpeljujejo jesen, ki je hkrati tudi že napovednik za sezono smrkavih nosov in drugih tegob. Spet se bomo prelevili v amaterske zdravilce in mojstre instant diagnostike, ko pa bo zdravstveno stanje res zaškripalo, pa bomo rdečih nosov iskali pomoč pri strokovnjakih. Malce hudomušna se zdi primerjava s prav nič hudomušno epidemijo, ki se že leta pase po naših krajih. Nevaren skrajševalni virus je prizadel postopke sprejemanja zakonskih rešitev. Vsaka takšna rešitev bi morala biti opremljena z opozorilno etiketo: uporaba skrajšanih zakonodajnih postopkov povzroča hud glavobol in nevarnost korupcijske mrzlice.

Dejstvo je namreč, da mnogi zakoni pot do objave v uradnem listu uberejo po bližnjici. S tem, ko nosilci izvršilne in zakonodajne oblasti zakonov ubirajo bližnjice, krčijo nujno potreben prostor za javno in strokovno razpravo, v zmotni veri, da je njen edini učinek zavlačevanje in metanje polen pod noge spremembam. Nasprotno, vključevanje javnosti

in neodvisnih državnih organov pomeni priložnost za bolj domišljene zakonske rešitve in njihovo bolj premišljeno sprejemanje. Pomeni vidnost in videnost samega postopka sprejemanja zakonov in predpisov, njegovo transparentnost in zmanjševanje morebitnih nepravilnosti. Pomeni poleno pod noge interesom posameznikov, netransparentnosti in korupciji. Kaj niso to prav bolezni, ki jih skušamo z novimi oziroma prenovljenimi predpisi in zakoni zdraviti?

Boleč simptom epidemije je, da gre pri sprejemanju rešitev po hitrem postopku najpogosteje za vsebine, ki so v močnem interesu javnosti. Naloga države je, da ga zavaruje ravno pred prej omenjenimi bolezenskimi tveganji, pred katerih kužnostjo, tako se zdi, pa že leta pogosto zamiži ali jih zdravi s placebo zdravili. Takšna zdravila za potencialno nevarne bolezni naše družbe postajajo nevarnejše od bolezni same...

Komisija že leta in leta javno izraža zaskrbljenost nad samim procesom takšnega »zdravljenja«

naše družbe. Seveda ni sporno, da so nekatere spremembe zakonodaje nujne. Nujne so že včeraj, ker obstoječe rešitve ne pijejo vode. Tudi ni sporno, da določeni primeri resnično potrebujejo hitre rešitve. Institut nujnega ali skrajšanega postopka pač ni hec in je temu primerno njegova uporaba tudi strogo regulirana. Pa vendar se že leta prepogosto dogaja, da se vztrajno umika vlogi izjeme in spretno slalomira mimo zanj predpisanih pogojev in postopkov, s čimer se požvižga na zakonske dolžnosti.

»Prekomerna uporaba skrajšanih zakonodajnih postopkov lahko povzroči hujše oblike korupcijskih tveganj. Pred javno obravnavo zakonov se posvetujte s strokovnjaki.«

Nina Wabra Jakič,
Višja svetovalka za odnose z javnostmi,
Komisija za preprečevanje korupcije

PRIJAVI SE NA NOVICE

na naši spletni strani:
<https://www.kpk-rs.si/sl/prijava-na-novice-in-KPK-Vestnik>

IZ VSEBINE

Zakonodajni postopki pod drobnogledom komisije.....	stran 2	Vabilo vrtcem k ustvarjalnemu natečaju.....	stran 5
Obravnava predloga zakona s korupcijskimi tveganji mimo komisije.....	stran 5	Poziv k ohranjanju integritetne države udeležencev projekta Magna Nukleus.....	stran 6
O krepitvi sodelovanja z RAI-em.....	stran 5	Komisija v številkah.....	stran 8
		Koledar obveznosti.....	stran 8

TEMA MESECA

Zakonodajni postopki pod drobnogledom komisije

Komisijo je nedavno presenetil oster odziv Ministrstva za okolje in prostor na naš zapis z naslovom »Sprejemanje zakonov pod krinko«. Zapis je pod drobnogled vzel tudi zakonodajni postopek vezan na krovni Zakon o varstvu okolja (ZVO-2), ministrstvo pa je po mnenju komisije s kritičnim odzivom v pretežni meri neupravičeno ponovno izpostavilo problem pomanjkanja razumevanja pomembnosti nadzornega dela komisije, ko gre za oblikovanje in preoblikovanje slovenskega zakonodajnega okvira. Pod vprašaj je postavilo tudi pomen ideje transparentnosti in vključenosti javnosti v zakonodajne postopke, kar zasluži dodatno pojasnilo komisije.

Odziv Ministrstva za okolje in prostor še posebej preseneča v luči dejstva, da med bistvene naloge Vlade Republike Slovenije (Vlada RS), ki krepijo zaupanje državljanov v delovanje države in so opredeljene že v Koalicijskem sporazumu o sodelovanju v Vladi RS za mandatno obdobje 2014–2018, sodijo dejavnosti proti korupciji in za krepitev integritete javnega sektorja. Tovrstnemu razmisleku je Vlada RS sledila tudi s sprejemom končnega poročila o izvajanju Programa ukrepov za preprečevanje korupcije 2015 – 2016 – ničelna toleranca do korupcije marca letos ter potrditvijo Programa Vlade RS za krepitev integritete in transparentnosti 2017 – 2019, v katerem transparentnost delovanja javnega sektorja igra eno glavnih vlog, saj le tako javnost lahko spremlja delo javnih organov in aktivno vpliva na njihovo delo s sodelovanjem v procesih odločanja.

Komisija pritrjuje razmišljanju Vlade RS, da so ukrepi za večjo integriteto in transparentnost eno najpomembnejših orodij za zmanjševanje korupcijskih tveganj, in z zadovoljstvom podpira prizadevanje vlade za oblikovanje sistema, v katerem bi organi redno izboljševali skladnost svojega delovanja, krepili integriteto posameznikov

in s tem organa ter delovali transparentno in odprto, s tem pa zagotavljali državljanom in podjetjem bolj kakovostne storitve. Tako želi komisija s tem zapisom ponuditi širšo razlago o pomembnosti transparentnosti in vključujoče narave zakonodajnih postopkov, o pomenu njenega nadzornega delovanja na tem področju in podati smernice za oblikovanje postopkov spreminjanja zakonskih predpisov, ki bi ji omogočile bolj učinkovito delo, Sloveniji pa tlakovale pot do bolj kakovostnega zakonodajnega in zakonskega okvira, v katerem ne bi bilo korupcijskih tveganj.

Vključevanje komisije v zakonodajne postopke

Komisija predvideva, da je tovrstni zakonodajni in zakonski okvir tudi želja vseh ostalih državnih organov in ministrstev, zato nas preseneča, da še posebej v zadnjem času zaznavamo upad števila predlogov predpisov in zakonov, ki so komisiji poslani v pregled. S slednjim namreč pripravljavci zakonov proaktivno omogočijo njihovo usklajenost z zakoni in predpisi, ki urejajo področje preprečevanja korupcije ter preprečevanja in odpravljanja nasprotja interesov še pred obravnavo predlogov na vladi. Za učinkovito posredovanje pri preprečevanju korupcijskih tveganj je pomembno tudi to, da komisija predlog predpisa prejme v pregled čim prej oziroma v fazi priprave gradiv, ko so možnosti za dejanske spremembe še realne oziroma zagotovo večje kot v času javne razprave. S tovrstnim delovanjem pripravljavcev predpisov in zakonov se komisiji onemogoča izvajanje zakonskih dolžnosti, 15. alineje prvega odstavka 12. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK), ki navaja, da komisija »lahko daje mnenje k predlogom zakonov ter ostalih predpisov pred njihovo obravnavo na vladi o usklajenosti določb predlogov zakonov ter ostalih predpisov z zakoni in predpisi, ki urejajo področje preprečevanja korupcije in preprečevanja in

Zakonodajni postopki pod drobnogledom komisije

odpravljanja nasprotja interesov«. Pri tem velja opozoriti na interpretacijo zapisanega, saj se beseda »lahko« v tem primeru nanaša na diskrecijsko pravico komisije glede odločitve o podaji mnenja na temo zakonskega predloga. Podaja mnenja je tako vezana na njeno lastno neodvisno oceno predloga glede korupcijskih tveganj, tovrstno delovanje komisije pa predstavlja pomemben preventivni mehanizem v procesu oblikovanja kakovostnega slovenskega zakonodajnega okvira.

Javna obravnava predlogov predpisov kot ovira?

Komisija je v zapisu »Sprejemanje zakonov pod krinko«, ki je bil na spletni strani komisije objavljen 7. avgusta 2017, poleg izpostavitve problematike nepravčasnega vključevanja in ne vključevanja komisije ter drugih, še posebej neodvisnih državnih organov in zainteresiranih javnosti v zakonodajni proces, ponovno spomnila tudi na prepogosto neupravičeno razširjenost sprejemanja zakonov po nujnem postopku, v želji po čim bolj transparentnem in vključujočem zakonodajnem postopku pa posebej izpostavila še problem dolžine javnih razprav in njihovo terminsko umeščenost.

- **Terminska umeščenost oziroma okolje, javni interes in Aarhuska konvencija**

Problem neprimerne terminske umeščenosti je komisija ponazorila s postopkom spreminjanja ZVO-2, ki je zaradi umeščenosti javne razprave v poletno počitniško obdobje, ki je sledila sicer dolgemu obdobju priprav novega zakona, izzval tudi kritičen odziv nevladnih organizacij. Pri tem velja opozoriti, da je komisija že leta 2012 zapisala, da gre pri urejanju problematike vezane na okolje in prostor za zakonodajo, pri kateri je prisoten izrazit javni interes, saj gre za dolgoročno vprašanja povezana s preskrbo s čisto pitno vodo, življenjskim prostorom, obdelovalno zemljo ipd., poleg tega pa je zakonodajo, ki se vsebinsko nanaša na regulacijo okolja in prostora (tako na državni, še posebej pa na lokalni ravni), jasno označila za korupcijsko izrazito izpostavljeno, saj na tem področju deluje veliko zasebnih interesov in lobijev. Tako prav sprememba zakonodaje, ki se nanaša na to tematsko področje, zahteva izjemno pozornost z vidika transparentnosti in vzpostavljanja možnosti za vključevanje v odločevalske procese, saj sta prizadevanje za obvladovanje korupcijskih tveganj in varovanje javnega interesa dolžnost države.

V zvezi z javnim interesom in pomembnostjo vključevanja javnosti v odločevalske procese vezane na okoljsko problematiko velja izpostaviti tudi Aarhusko konvencijo oziroma Konvencijo o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah. Leta 1998 jo je sprejela Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo (UNECE), ena od petih regionalnih komisij Združenih narodov, ki združuje 56 držav in si prizadeva za pospeševanje trajnostnega razvoja in ekonomskega sodelovanja med državami v regiji predvsem prek usklajevanja nacionalnih politik, predpisov in praks. S strani Republike Slovenije leta 1998 podpisana in leta 2004 uzakonjena konvencija predstavlja temeljni mednarodni dokument, ki ureja osnovna pravila treh stebrov

demokratičnih pravic civilne družbe na področju varstva okolja in v drugem stebru govori prav o sodelovanju javnosti pri odločanju, ki vpliva na okolje. Konvencija v 8. členu določa, da si pogodbenica prizadeva spodbuditi učinkovito udeležbo javnosti pri pripravi izvršilnih predpisov in drugih splošno veljavnih pravno obvezujočih pravil organov javne oblasti, ki lahko pomembno vplivajo na okolje, izid udeležbe javnosti pa je treba čim bolj upoštevati.

Aarhuska konvencija tako predvideva, da si države podpisnice oziroma njihovi državni organi in uradniki načrtno prizadevajo za lažjo udeležbo javnosti pri odločanju v okoljskih zadevah. Komisija Ministrstvu za okolje in prostor v primeru ZVO-2 ne oporeka dolžini javne razprave, ki je bila celo daljša od zakonsko določenega roka 30-ih dni, saj je potekala 60 dni, se pa pridružuje mnenju nevladnih organizacij, da bi bila njena terminska umeščenost lahko javnosti in njeni udeležbi bolj prijazna, saj javna razprava tekom poletnih mesecev ne nudi najboljšega izhodišča za čim bolj vključujoč in transparenten pristop pri sprejemanju zakonov, ki ga spodbuja komisija.

Komisija z zadovoljstvom dodaja, da je neprimernost poletnega termina za javno razpravo na temo ZVO-2 opazila tudi varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer, ki je svojo oceno neprimernosti utemeljila s kritiko, da tovrstna javna obravnava sicer zadosti formalnim zakonsko predpisanim zahtevam, terminska umestitev pa ni primerna, še posebej, ker gre za obsežen zakon, v katerem področna poglavja in člani zakona ne sledijo vrstnemu redu trenutno veljavnega zakona ZVO-1, kar dodatno oteži sledenje spremembam. Poleg tega pri varuhu menijo, da je obrazložitev sprememb zakona s 338 člani podana preskopo, le na eni strani in ne po členih, presoja posledic novega predpisa pa ni objavljena. Komisija se lahko le pridruži pozivu Varuha človekovih pravic naj se osnutek zakona dopolni s potrebnimi sestavinami, ki omogočajo vzpostavitev bolj transparentnega in vključujočega postopka spreminjanja zakona, javnosti pa kakovostno in učinkovito sodelovanje pri pripravi novega zakona.

- **Javna obravnava pod vprašanjem oziroma zakonodajni postopki v luči Resolucije o normativni dejavnosti**

Na področju spreminjanja zakonodajnega okvirja pa se je že dodobra uveljavil tudi pristop vse bolj razširjene prakse spreminjanja zakonodaje brez javne obravnave predloga zakona ali z javno obravnavo, ki je krajša od predvidenih in zakonsko določenih 30-ih dni, do česar je komisija izjemno kritična. Pristop je razširjen že do te mere, da dejansko lahko govorimo o njegovi uveljavitvi, čeprav predstavlja izjemno problematičen obvod v prizadevanjih k demokratičnim in vključujočim zakonodajnim postopkom. Za oceno stanja na tem področju lahko uporabimo Resolucijo o normativni dejavnosti (ReNDej), ki je bila sprejeta leta 2009 in ureja oziroma spremlja raven vključenosti državljanov v nastajanje predpisov, ki jim, kot piše Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij (CNVOS), krojijo vsakdanje življenje. CNVOS v tem okviru nastopa kot konstruktiven sogovornik, saj je na svojih spletnih straneh

Zakonodajni postopki pod drobnogledom komisije

vpovstavil števec kršitev ReNDej. Kršitve je razdelil na več kategorij (brez javne razprave, z javno razpravo in rokom za pripombe krajšim od 30 dni ali brez roka za pripombe) in tudi skozi to prizmo vestno ocenjuje delo vladnih garnitur v celoti in po posameznih ministrstvih.

CNVOS tako na [svoji spletni strani](#) vsak ponedeljek beleži aktualno stanje in statistike trenutni Vladi RS pod vodstvom Mira Cerarja niso naklonjene. Že hiter prelet podatkov nam pove, da so bile v celotnem obdobju od izvolitve v septembru 2014 kršitve ReNDej zabeležene v več kot polovici primerov sprejetih zakonov in predpisov (855 od 1452 oziroma 59 %). Negativno preseneti tudi Ministrstvo za pravosodje pod vodstvom Gorana Klemenčiča, ki je tovrstno problematiko kritično izpostavljal kot vodja Komisije za preprečevanje korupcije v obdobju 2010–2014 oziroma še nekaj mesecev pred začetkom ministrovanja. Kršitve ReNDej so komisiji pod njegovim vodstvom predstavljale pomemben trn v peti. Še jeseni 2012 je komisija zaskrbljeno opozarjala na nesprejemljivost uporabe nujnih in skrajšanih postopkov, ki ožijo oziroma povsem izničjujejo prostor za javno in strokovno razpravo o zakonih in drugih predpisih, kar pa je pomemben element urejanja medsebojnih odnosov med posamezniki, državo in pravnimi subjekti. Pri tem je komisija poudarila, da seveda obstajajo tudi upravičeni razlogi za odločitev za sprejemanje zakonov in predpisov po skrajšanem ali nujnem postopku, bi pa moralo do tovrstnih odločitev prihajati izključno izjemoma, ko bi bili zanje izpolnjeni predpisani pogoji. Komisija je takrat jasno zaznala, da v mnogih primerih temu ni bilo tako in opozorila na nespoštovanje omenjene ReNDej.

Ministrstvo za pravosodje v času ministrovanja g. Klemenčiča beleži kršitev ReNDej v kar 65 % oziroma 44 od 68 sprejetih zakonov in predpisov. Čeprav je odstotek visok, pa med ministrstvi ne izstopa, saj na tej neslavni lestvici zaseda četrto mesto takoj za Ministrstvom za finance in Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki si s 65 % kršitev delita drugo mesto. Največji kršitelj med ministrstvi je Ministrstvo za zunanje zadeve s kar 79 % sprejetih zakonov in predpisov, ki so kršili ReNDej, medtem ko je v obdobju zadnje vlade trenutno najbolje uvrščeno Ministrstvo za zdravje, ki beleži kršitve ReNDej v še vedno konkretnih 42 % primerov predlogov predpisov in zakonov.

Glede na omenjeno statistiko in glede na omalovažujoč odnos do komisije ter drugih državnih organov in zainteresirani javnosti v zakonodajnih procesih se komisija sprašuje ali Vlada RS dejansko podpira ideje vključujoče in transparentne narave zakonodajne politike ter aktivnega državljanstva, ki igra posebno pomembno vlogo tudi v politikah EU. Komisiji pa kljub zaskrbljujočemu stanju na tem področju ostane le, da si še naprej prizadeva za aktivno izvajanje svoje nadzorstvene funkcije v zakonodajnih procesih in opozarja na pomembnost in transparentnost zakonodajnih procesov, saj verjamemo, da Republika Slovenija le na taki osnovi lahko zgradi kakovosten zakonodajni in zakonski okvir brez korupcijskih tveganj.

dr. Nina Marolt,
Višja svetovalka za odnose z javnostmi,
Komisija za preprečevanje korupcije

Število kršitev Resolucije o normativni dejavnosti po ministrstvih.

Ministrstvo	Skupno število objavljenih predlogov predpisov. (1)	Skupno število predlogov predpisov, pri katerih je bila v celoti spoštovana ReNDej. (2)	Skupno število predlogov predpisov, pri katerih je bila kršena ReNDej.	Število predlogov predpisov, ki so bili dani v javno razpravo brez roka za pripombe. (3)	Število predlogov predpisov, ki so bili dani v javno razpravo z rokom za pripombe, krajšim od 30 dni. (4)	Število predlogov predpisov, ki niso bili dani v javno razpravo. (5)	Odstotek kršitev
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	64	25	39	1	32	6	61%
Ministrstvo za finance	206	70	136	6	114	16	66%
Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo	85	29	56	16	25	15	66%
Ministrstvo za infrastrukturo	158	58	100	5	88	7	63%
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport	96	36	60	7	49	4	63%
Ministrstvo za javno upravo	70	27	43	8	15	20	61%
Ministrstvo za kulturo	42	22	20	1	16	3	48%
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	240	113	127	17	101	9	53%
Ministrstvo za notranje zadeve	42	17	25	1	16	8	60%
Ministrstvo za obrambo	30	12	18	1	13	4	60%
Ministrstvo za okolje in prostor	212	90	122	3	115	4	58%
Ministrstvo za pravosodje	68	24	44	14	23	7	65%
Ministrstvo za zdravje	120	70	50	10	39	1	42%
Ministrstvo za zunanje zadeve	19	4	15	0	1	14	79%

Vir: CNVOS, 18. september 2017, Števec kršitev, dostopno na: <http://www.stevce-krsitev.si>

Obraznava predloga zakona s korupcijskimi tveganji mimo komisije

Ljubljana, 19. septembra 2017 – Trenutno v Državnem zboru RS poteka obravnava predloga Zakona o interventnih ukrepih za zagotovitev finančne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija (predlog ZIUFSZZ), pri katerem pa je po mnenju komisije znana izražena korupcijska tveganja. Komisija v pripravo besedila, kljub njenemu izrazitemu udeleževanju na obravnavano temo, ponovno ni bila vključena.

Gre torej za še en primer zakonodajnega postopka, iz katerega je bila komisija izvešta, saj ji Ministrstvo za zdravje predloga ZIUFSZZ-ja ni poslalo v obravnavo, čeprav se je še posebej v zadnjem obdobju intenzivno ukvarjala s korupcijskimi tveganji v zdravstvu, kar je znano tako Ministrstvu za zdravje kot tudi širši javnosti. S tem komisija ponovno ni mogla izpolniti svoje zakonske dolžnosti in oceniti usklajenosti predloga zakona z zakoni in predpisi, ki urejajo področje preprečevanja korupcije ter preprečevanja in odpravljanja nasprotja interesov, še pred obravnavo predlogov na vladi. Komisija ponavlja, da s tovrstnim delovanjem trenutna vlada ne izpolnjuje pričakovanj, izraženih v Programu Vlade RS za krepitev integritete in transparentnosti 2017 – 2019, in spodbuja oblikovanje nekakovostnega zakonodajnega okvira, ki je že v samem bistvu prepreden s korupcijskimi tveganji ter tako omogoča nadaljnji razvoj sistemske korupcije.

Pri tem komisija še posebej opozarja na ureditev v četrtem in petem odstavku 11. člena predloga ZIUFSZZ-ja, ki je problematična že zaradi netočnega pojmovanja oziroma zamenjevanja konceptov nezdružljivosti funkcij in preprečevanja nasprotja interesov v ad hoc postopkih. Poleg tega je med usklajevanjem zakonskega predloga zaradi nerazumevanja pomena in pomembnosti obeh konceptov ter napačnega sklepanja na njuno ureditev v drugih zakonih na predlog zakonodajno-pravne službe Državnega zbora RS po mnenju komisije prišlo do nepravilnega brisanja obeh odstavkov. Sprva predlagana ureditev naj bi pri članih sanacijskega odbora preprečevala pojavnost več vlog v isti osebi, a komisija poudarja, da omenjeno brisanje besedila lahko privede do situacij, ko bodo v sanacijske odbore imenovane osebe zasebnega prava, za katere določbe Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije o nezdružljivosti funkcij ter o dolžnem izogibanju nasprotju interesov ne veljajo. Ti bodo tako kljub uveljavljanju lastnih (zasebnih) interesov na račun javnega interesa ostali nedotakljivi, kar bi zakonodajalec v okviru tovrstnega

zakona moral preprečiti. Komisija je na to temo v preteklosti izdala tudi sistemsko načelno mnenje, ki je dostopno tu. Čeprav je predlog ZIUFSZZ zgolj eden od predlogov zakonov, ki jih je Ministrstvo za zdravje v zadnjem času poslalo v parlamentarno obravnavo in s katerimi naj bi bila vodstvom javnih zdravstvenih zavodov dana orodja za zagotavljanje zakonitosti njihovega delovanja kot načina učinkovitega boja proti korupciji, pa na komisiji ugotavljamo, da se z nepremišljenimi zakonodajnimi rešitvami, ki ustvarjajo možnosti za nove pojavnosti korupcije in z njo povezanimi tveganji, od načela ničelne tolerance do korupcije, ki ga promovira ministrica za zdravje, zgolj odmikamo.

O krepitvi sodelovanja z RAI-em

Ljubljana, 11. septembra 2017 – Predstavniki Regionalne protikorupcijske iniciative (RAI) so v okviru dvodnevni srečanj v Sloveniji, ki so se odvijala 7. in 8. septembra, obiskali tudi Komisijo za preprečevanje korupcije (komisija).

Predsednik komisije Boris Štefanec in njegov namestnik Igor Lamberger sta se sestala s sekretariatom RAI-a - vodjo sekretariata Vladanom Jaksimovićem, strokovnjakom za boj proti korupciji Tomislavom Curićem in uradno osebo za program in informiranje Jasno Panjeta.

RAI priznava komisijo kot primer dobre prakse ne le na Balkanu ampak tudi širše. Namen srečanja je bil krepitev medsebojnega sodelovanja, natančneje skupna organizacija mednarodne konference v Ljubljani na temo načrtov integritete in analize predpisov z vidika korupcijskih tveganj, ter nastop komisije v novi vlogi članice opazovalke v tej mednarodni organizaciji.

RAI je medvladna regionalna organizacija, naslednica protikorupcijske iniciative v okviru Pakta stabilnosti, ki je bila ustanovljena leta 2007 s poslanstvom širitve in spodbujanja boja proti korupciji v državah JV Evrope. RAI izvaja svoje programe predvsem v svojih članicah (Albanija, BiH, Bolgarija, Črna gora, Hrvaška, Makedonija, Moldavija, Romunija in Srbija), temeljne aktivnosti iniciative pa so spremljanje protikoru-

pcijskih strategij in zakonodaje, pomoč pri določanju korupcijskih tveganj in vzpostavitve pregleda protikorupcijskega delovanja držav članic RAI-a. RAI poleg tega uspešno in učinkovito širi dobre prakse preko publikacij, strokovne literature, mednarodnih seminarjev, konferenc in delavnic.

Vabilo vrtcem k ustvarjalnemu natečaju

Ljubljana, 7. septembra 2017—V okviru svoje preventivne vloge in izvedbe projektov za otroke in mlade Komisija za preprečevanje korupcije (komisija) tudi letos vabi slovenske vrtce k sodelovanju v ustvarjalnem natečaju, katerega namen je spoznavanje otrok z integriteto na njim primeren način.

Projekt je osnovan na slikanici »Polomljena kočija«, ki skozi ilustrirano zgodbo otroke seznanja z razlikovanjem med prav in narobe in pokaže negativne posledice neetičnega ravnanja. Hkrati otroci ob pomoči vzgojiteljskih ustvarijo likovne izdelke na to temo in jih na koncu predstavijo na zaključnih razstavah v vrtcih, ob mednarodnem dnevu boja proti korupciji pa so končni izdelki otrok običajno razstavljeni javno in/ali v prostorih komisije. Slikanico prejme vsak vrtec na podlagi prijave na natečaj, v kateri je treba podati informacijo, koliko izvodov slikanice želi, in točen naslov, kamor želi slikanico prejeti. Komisija sprejema prijave za sodelovanje v natečaju do 6. oktobra 2017 na naslovu anti.korupcija@kpk-rs.si.

V okviru projektov za otroke in mlade si komisija prizadeva za aktivno sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, katerih vloga je bistvena pri vzgoji poštenega, odgovornega in neodvisnega posameznika, saj se začnejo temeljne človekove vrednote oblikovati že v zgodnjem otroštvu. Projekt spoznavanja integritete v vrtcih je namenjen predvsem otrokom druge starostne skupine, saj je komisija prepričana, da je treba z vrednoto poštenja oziroma integritete otroke spoznavati takoj, ko so sposobni razlikovati med prav in narobe.

Več informacij o samem natečaju ter o projektu in njegovi izvedbi dobite [tukaj](#). Vzorec slikanice v elektronski obliki pa je na

voljo na [tej povezavi](#).

Poziv k ohranjanju integritetne države udeležencev projekta Magna Nukleus

Ljubljana, 25. avgusta 2017 - Komisija za preprečevanje korupcije (komisija) ugotavlja obstoj nekaterih korupcijskih tveganj pri projektu Magna Nukleus. Komisija zato poziva udeležence, naj delujejo kar se da transparentno in tvorno, brez nedovoljenih vplivanj.

Komisija pri tem še posebej pripoznava, da je v trenutni situaciji pritisk na nevladne organizacije velik, saj so postale jeziček na tehtnici med doslednim zagovarjanjem javnega interesa na področju varstva okolja in ustvarjanjem novih delovnih mest. S tem, ko so deležne javnih pritiskov in neposrednih pozivov, da naj kot stranski udeleženci ne vlagajo pritožbe na izdano okoljevarstveno soglasje in naj torej ne nasprotujejo interesu vlade po udejanjanju projekta Magna Nukleus, so se nevladne organizacije znašle v izjemno neprijetnem položaju.

Treba se je namreč zavedati, da so prav predstavniki vlade oziroma ministrstva tisti, ki odločajo o uspehu projektov istih nevladnih organizacij na javnih razpisih. Pridobivanje javnih sredstev preko javnih razpisov je primaren način financiranja nevladnih organizacij, zaradi česar so te v odnosu do vlade ranljive. Zaradi intenzivnih pritiskov se je izpostavljenost in posledično omenjena ranljivost nevladnih organizacij, udeleženi v razpravi glede Magne Nukleus, znatno povečala. S tem se je povečalo tudi tveganje, da te nevladne organizacije v konkretnem primeru odločanja o vložitvi pritožbe ne bi ravnale v skladu s svojim okoljevarstvenim poslanstvom.

Vir: Pixabay

Pritisk bo občutilo tudi Ministrstvo za okolje kot organ, ki bo odločal o pritožbi zoper odločbo ARSO, zato je pomembno, da bo pristojni organ z vso skrbnostjo presodil zakonitost izdanega dovoljenja, pri čemer bo postopek vodil na nepristranski in transparenten način.

Komisija poziva vse udeležene, da kljub burnemu dialogu ohranjajo integritetno

držo in se izogibajo vsakršnim nedovoljenim vplivom.

V Tacnu o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem prometu

Ljubljana, 12. septembra 2017 – Komisija za preprečevanje korupcije in Policija sta v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje in Vrhovnim državnim tožilstvom organizirali izobraževanje o Konvenciji OECD o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem prometu.

Šestdesetim udeležencem so predavatelji v prostorih Policijske akademije v Tacnu predstavili konvencijo, prakso držav članic in postopek ocenjevanja skladnosti slovenske ureditve s konvencijo.

Takšna izobraževanja so namenjena osveščanju zaposlenih v organih javne uprave o obstoju konvencije in obveznostih v zvezi z morebitnimi zaznameni primeri podkupovanja tujih javnih uslužbencev. Osveščanje je ena od obveznosti, izhajajoča iz priporočil, ki jih je na Slovenijo nasloвила Delovna skupina za boj proti podkupovanju (OECD Working group on Bribery - WGB).

Odziv komisije na članek glede domnevne zlorabe položaja uslužbenke komisije

Ljubljana, 16. avgusta 2017 - V prispevku novinarka Dnevnika Anje Hreščak z naslovom »Kako je javna uslužbenka, ki naj bi skrbelo za »etiko delovanja javnega sektorja«, zlorabila položaj«, dne 14. 8. 2017, so bile navedene netočnosti in neresnice.

Novinarka navaja, da je komisija od nastopa predsednika Štefaneca Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest spreminjala že šestkrat, kar ne drži. Komisija je v tem času akt spreminjala le petkrat. Prvič, v juniju 2014, je bilo potrebno akt uskladiti z ugotovitvami revizije Računskega sodišča RS. Drugič, v novembru 2015, in tretjič, v juniju 2016, so se spremembe akta nanašale na pogoj za zasedbo delovnega mesta, vezano na dostop do tajnih podatkov. Četrto, marca letos, je komisija skladno s Poslovníkom komisije poenotila delovna mesta vseh vodij notranje-organizacijskih enot; hkrati so bile poenotene naloge delovnih mest, vezane na odredbo neposredno nadrejenega oziroma predstojnika, in povečano je bilo število članov Komisije za pritožbe iz delovnih razmerij pri komisiji. Petič, junija letos, je bil zaradi zakonske obveznosti urejen položajni dodatek (uskladitev z ZSPJS); poenotena so bila delovna mesta pomočnikov vodij notranje-organizacijskih enot ter sistemizirana nova delovna mesta glede na delovne procese s področja vsebine dela komisije. Obenem komisija ponovno poudarja, da je javna

uslužbenka, ki jo novinarka omenja, vse od leta 2010, od nastopa dela na komisiji, opravljala naloge s področja vodenje splošnih zadev, Generalne sekretarke idr., menjali so se zgolj nazivi oziroma poimenovanja delovnega mesta.

Komisija je vse zgoraj navedene spremembe akta sprejela na sejah senata, pri čemer so bili prisotni vsi člani senata, razen na dveh sejah, ene v novembru 2015 in druge v juniju 2016, ko je bila namestnica predsednika opravičeno odsotna, in na katerih so se sprejemale spremembe akta, ki so se nanašale zgolj na pogoj za zasedbo delovnega mesta, vezano na dostop do tajnih podatkov. Iz navedenega je razvidno, da ne drži navedba novinarka, da naj bi bila namestnica predsednika odsotna v času, ko se je sprejemala sprememba akta, ki je uredila poenotenje delovnih mest vseh vodij notranje-organizacijskih enot, skladno s Poslovníkom komisije.

Ob tem komisija še poudarja, da so vsi zapiski sej senata komisije javno objavljeni na njenih spletnih straneh, iz katerih so razvidni vsi zgoraj navedeni podatki.

Po navedbah avtorice prispevka naj bi bila javna uslužbenka, ki jo omenja, edina zaposlena na komisiji, ki s svojo osnovno bruto plačo presega plači obeh namestnikov predsednika komisije, kar ne drži. Njena osnovna bruto plača, glede na plačni razred, znaša 3.009,28 evrov, kar jo, glede na njeno višino oziroma plačni razred, uvršča na 7. mesto med vsemi zaposlenimi na komisiji. K osnovni bruto plači, v skladu z zakonom, pripadajo dodatki (dodatek na delovno dobo, položajni dodatek). Podatki o plačah funkcionarjev in zaposlenih na komisiji so javno dostopni na spletni strani komisije in portalu plač javnega sektorja, kjer so javno objavljeni podatki o nominalnih zneskih plač zaposlenih na komisiji za posamezne mesece, tudi za njene funkcionarje. Tam je tudi razvidno, da osnovna bruto plača uslužbenke ne presega bruto plač obeh namestnikov predsednika komisije in da sta njuni plači ter plače nekaterih javnih uslužbencev komisije višje.

Prikaz nasprotnih dejstev glede izterjave povračila potnih stroškov od namestnice komisije

Ljubljana, 28. julija 2017—V medijih se je pojavila informacija, da komisija od namestnice predsednika komisije terja povračilo sredstev za službeno potovanje v Pariz, ki naj bi jih ta že vrnila, o čemer naj bi govoril tudi uradni zaznamek komisije. To ne drži.

Potrdilo o vračilu sredstev za omenjene potne stroške ne obstaja. Uradni zaznamek, ki naj bi po medijskih poročilih vseboval potrditev izvedenega vračila, povzema najprej izjavo nekdanje zaposlene komisije, da

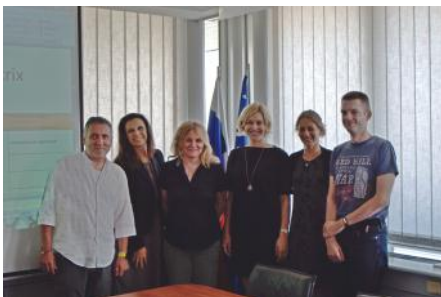
je omenjeno vračilo prejela, a v naslednjem odstavku prav tako pove, da je omenjena zaposlena to izjavo že v naslednji komunikaciji zanikala. Uradni zaznamek sam po sebi torej ne potrjuje vračila sredstev.

To je ugotovila tudi notranja revizija, ki jo je izvedla Skupna notranja revizijska služba Generalnega sekretariata Vlade RS. Slednja je v revizijskem poročilu izrecno ugotovila, da ni dokazil, da bi namestnica predsednika komisije sredstva dejansko izročila komisiji, ter da ostaja dolžnost namestnice, da ta sredstva vrne. Revizor je izdal tudi priporočilo, da mora namestnica vračilo izvesti, pri čemer se sklicuje na dolžnost zaposlenih, da ob poslovanju z gotovino sami zagotavljajo sledljivost transakcij in samozaščitno zahtevajo vsa potrdila o prenosih, prevzemih sredstev ipd.

Priporočilo notranje revizije je bilo podlaga za postopek izterjave omenjenih sredstev, komisija pa je prej počakala še na odločitev Okrožnega državnega tožilstva glede uvedbe kazenskega postopka proti zaposleni, ki je bila udeležena v tej situaciji vračila sredstev. Okrožno državno tožilstvo je pritrnilo mnenju revizije, da ni dokazov, da bi si nekdanja zaposlena na komisiji protipravno prisvojila omenjena sredstva, niti ne, da je namestnica predsednika sredstva vrnila, zato je postopek zoper nekdanjo zaposleno ustavilo. Na podlagi potrditve revizijskega mnenja še s strani tožilstva ter na podlagi izrecnega priporočila revizije, da mora namestnica sredstva vrniti, je komisija pričela postopek izterjave omenjenih sredstev.

Komisija gostila ocenjevalce GRECA

Ljubljana, 10. julija 2017 - Komisija za preprečevanje korupcije je v okviru petega ocenjevalnega kroga GRECA gostila ocenjevalce. Republika Slovenija je, skladno z vzpostavljenim sistemom rotacij, skupaj z Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske prva država članica, ki bo ocenjevana v tem krogu.

Tema petega ocenjevalnega kroga je »Preprečevanje korupcije in spodbujanje integritete v osrednji izvršilni veji oblasti (pri najvišjih funkcionarjih) ter pri organih odkrivanja«. Gre za smiselno nadaljevanje izbire tematik, ki jih za vsako ocenjevanje izbere GRECO, saj je bila pozornost v prejšnjem ocenjevalnem krogu namenjena pred-

stavnikom zakonodajne in izvršilne veje oblasti.

V okviru obiska Republike Slovenije so se ocenjevalci srečali z različnimi deležniki, katerih delovanje je pomembno za pripravo poročila, med drugim s predstavniki Generalnega sekretariata Vlade RS, Službe Vlade RS za zakonodajo, Ministrstva za javno upravo, Ministrstva za pravosodje, Policije ter Ministrstva za notranje zadeve.

Končno poročilo GRECA o Sloveniji bo obravnavano na decembrskem skupščinskem zasedanju GRECA v Strasbourgju.

Mednarodni delovni sestanek o načrtih integritete

Ljubljana, 11. julija 2017 - Komisija za preprečevanje korupcije (komisija) je v začetku julija gostila delovni sestanek predstavnikov srbske Agencije za preprečevanje korupcije in avstrijskega Zveznega urada za preprečevanje korupcije (BAK), ki predseduje delovni skupini za upravljanje s tveganji in analizo tveganj, katere članica je tudi komisija.

Sestanek je bil namenjen izmenjavi dobrih praks komisije in srbske Agencije za preprečevanje korupcije v zvezi z izvajanjem načrtov integritete. Ker delovna skupina, v kateri so predstavniki protikorupcijskih organov iz Avstrije, Estonije, Madžarske, Romunije, Moldavije in še nekaterih drugih držav, trenutno pripravlja smernice za upravljanje s tveganji, je predstavnike BAK-a predvsem zanimala metodologija za pripravo načrtov integritete, ki jo je razvila komisija, uporaba načrtov integritete v praksi ter težave, s katerimi se komisija srečuje.

Naslednje srečanje delovne skupine bo konec septembra v Moldaviji.

EU opustila načrte za neodvisno protikorupcijsko sodišče v Ukrajini

Ljubljana, 19. julija 2017 - Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je 13. julija v Kijevu oznanil, da je EU opustila svojo zahtevo za ustanovitev neodvisnega ukrajinskega protikorupcijskega sodišča. Namesto tega naj bi potrdil enako učinkovit načrt ukrajinskega predsednika Petra Porošenka, ki predvideva precej manj neodvisen »protikorupcijski odbor« na Vrhovnem sodišču.

Presenetljiva odločitev EU je v nasprotju z dolgoletnimi pozivi glavnih ukrajinskih nevladnih organizacij k ustanovitvi neodvisnega sodnega telesa, ki bi se ukvarjal z nebrzdano rastjo korupcije v državi.

V Transparency International Ukrajina (TI Ukrajina) so se odzvali z odločnim nasprotovanjem ustanovitvi protikorupcijskih zbornic v okviru obstoječih sodišč namesto neodvisnega protikorupcijskega sodišča, saj menijo, da prava alternativa ideji o neodvi-

snem Vrhovnem protikorupcijske sodišču in sistemu neodvisnih protikorupcijskih sodišč ne obstaja. Poudarili so, da jih izjava Jeana-Clauda Junckerja resnično preseneča in da so prepričani, da so ukrajinske oblasti evropske partnerje zavajale s prepričevanjem, da je ustanovitev protikorupcijskih zbornic namesto neodvisnih pravosodnih institucij hitra in učinkovita rešitev problema pravosodnega sistema v Ukrajini.

»Zbornice v okviru obstoječih sodišč bodo odvisne od zunanje kontrole. Ne samo, da ne bodo zagotavljale poštenih kazni v primerih korupcije, postale bodo učinkoviti instrumenti v rokah tistih, ki prejemajo podkupnine. Pričakovati je, da bodo v zbornicah dejansko sodniki, ki trenutno ovirajo obravnavo primerov Nacionalnega urada za boj proti korupciji (NABU) in Specializiranega tožilstva za boj proti korupciji (SAP),« je pojasnil izvršni direktor TI Ukrajina Yaroslav Yurchyshyn.

Izvršni direktor TI Ukrajina Yaroslav Yurchyshyn; Vir: Wikipedia

TI Ukrajina zagovarja prepričanje, da je Ukrajina že razvila močan pravni okvir za neodvisen protikorupcijski pravosodni sistem. Posodobljeni Zakon o sodstvu in statusu sodnikov namreč že predvideva ustanovitev Vrhovnega protikorupcijskega sodišča, zato je po njihovem mnenju treba zakon, ki je bil že sprejet, le začeti izvajati, namesto da se iščejo načini, kako se mu izogniti.

Vodja delegacije EU v Ukrajini Hugues Mingarelli je včeraj na Facebooku zapisal, da »Evropska unija ni spremenila svojega stališča glede potrebe po ustanovitvi neodvisne in strokovne pravosodne institucije, ki bo zagotovila boj proti korupciji v Ukrajini«.

Viri: Transparency International EU in Kyiv Post

KOMISIJA V ŠTEVILKAH

Spodnji podatki predstavljajo aktivnosti komisije v letu 2017.

Prijave

Število prejetih prijav	523
Število prijav, ki so prestale predhodni preizkus	390

Pravna mnenja, pojasnila in odgovori

Področje nasprotja interesov	78
Področje nezdržljivosti funkcij	18
Področje omejitev poslovanja	18
Področje premoženjskega stanja	55
Področje lobiranja	32
Področje preventive in načrtov integritete	72
Št. ocenjenih predlogov zakonov in drugih pravnih aktov z vidika korupcijskih tveganj in tveganj za kršitev integritete	16
Št. ocen korupcijskih tveganj in tveganj za kršitev integritete	2

Področje nezdržljivosti funkcij

Št. opozoril funkcionarjem glede nezdržljivosti funkcij	0
Št. odločb poklicnim funkcionarjem za opravljanje dodatne pridobitne dejavnosti	1

Področje premoženjskega stanja (št. prejetih in pregledanih obrazcev)

Odjava premoženjskega stanja	180
Odjava iz registra zavezancev	190
Prijava spremembe premoženjskega stanja	768
Prijava v register zavezancev	1.219
Prijava premoženjskega stanja	3.040

Zahteve za dostop do informacij javnega značaja

Št. vseh prejetih vlog	21
Št. v celoti zavrženih zahtev iz posamezne vloge	6
Št. delno ugodenih zahtev iz posamezne vloge	9
Št. ugodenih zahtev iz posamezne vloge	15
Št. vlog v postopku reševanja	0
Št. zadev v pritožbenem postopku	1

Izvedena izobraževanja in usposabljanja za javni sektor

Število izvedenih usposabljanj	16
Število udeležencev usposabljanj	805

Področje protikorupcijske klavzule

Število izdanih dovoljenj za izvzetje iz dolžnosti vključitve protikorupcijske klavzule v pogodbe	0
---	---

Prekrškovni postopki zoper fizične osebe, pravne osebe in odgovorne osebe pravnih oseb

Število uvedenih prekrškovnih postopkov/ukrepov	21
Število pravnomočno zaključenih postopkov/ukrepov	10

»Niti moja lastna žena me ne bo prepričala, naj ne preganjam skorumpiranih uradnikov.«

Nana Akufo-Addo, predsednik Gane

KOLENDAR OBVEZNOSTI

- **Prijava premoženjskega stanja** – Zavezanci poročajo najpozneje v enem mesecu po nastopu in prenehanju funkcije ali dela. Dolžnost velja še leto dni po prenehanju funkcije ali dela.
- **Poročanje o lobističnem stiku z lobistom** – Lobiranci poročajo v roku treh dni po stiku z registriranim ali neregistriranim lobistom predstojniku in komisiji. V roku 10 dni komisiji poročajo o ravnanju lobista, če je nezakonito ali v nasprotju z namenom ZIntPK.
- **Poročanje o omejitvah poslovanja** – Funkcionarji poročajo organu, v katerem opravljajo funkcijo, v 1 mesecu po nastopu, nato pa najkasneje v 8 dneh po vsaki spremembi. Organ komisiji posreduje podatke najkasneje v 15 dneh od njihovega prejema.
- **Nezdržljivost funkcij** – Funkcionar najpozneje v 30 dneh po izvolitvi ali imenovanju preneha opravljati dejavnost oziroma funkcijo, ki je nezdržljiva z njegovo novo funkcijo.
- **Poročanje o nasprotju interesov** – Zavezanci pisno obvestijo svojega predstojnika oziroma komisijo takoj, ko pride do nasprotja interesov.

Podrobnejše informacije o rokih in obveznostih zavezancev po ZIntPK so dostopne na spletnih straneh Komisije za preprečevanje korupcije.

KPK Vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen je na podlagi dela, dostopnega na www.kpk-rs.si. Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na anti.korupcija@kpk-rs.si.